

Wymagania edukacyjne formułowane są zgodnie z:

- podstawą programową nauczania języka polskiego w szkole podstawowej z dnia 23 grudnia 2008 roku (klasa VI) oraz z dnia 14 lutego 2017 roku (pozostałe klasy);
- programem nauczania języka polskiego w klasach IV – VIII szkoły podstawowej do podręcznika „Jutro pójdę w świat” autorstwa A. Surdeja zgodnym z założeniami podstawy programowej opracowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017;
- programem nauczania języka polskiego w klasach 7 – 8 „Blżej słowa” autorstwa E. Horwath, G. Kiełb;
- Statutem Szkoły Podstawowej nr 38 w Bytomiu.

1. Umiejętności oceniane na lekcjach języka polskiego

Na lekcjach języka polskiego ocenie podlega:

- mówienie (opowiadanie ustne – twórcze i odtwórcze),
- czytanie: głośne (z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa), ciche ze zrozumieniem;
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i na lekcji);
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi;
- znajomość lektur obowiązkowych;
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku;
- inne (recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie określonych projektów, realizacja zadań w grupie).

Formy sprawdzania umiejętności ucznia:

- odpytywanie,
- kartkówki (3 lekcje wstecz, określony temat),
- dyktanda (1 w miesiącu),
- sprawdziany (zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem).

2. Sposób oceniania poszczególnych umiejętności

Umiejętność:	Sposób oceniania:
– mówienie	– kryteria oceny opowiadania ustnego
– czytanie:	– kryteria oceny czytania głośnego
– głośne i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa	– według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny
– ciche ze zrozumieniem	[podawane po każdym sprawdzianie]
– pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)	– kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych (ćwiczenia redakcyjne)
– posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi	– zasady oceniania dyktand
– znajomość treści lektur obowiązkowych	– według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
– znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku	– według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
– recytacja	– kryteria oceny recytacji
– rysunkowe konkretyzacje utworów literackich	– kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów
– realizacja określonych projektów	– kryteria podawane po realizacji projektu, uwzględniające zasady ustalone przed jego realizacją
– ocena realizacji zadań w grupie	– kryteria oceny współpracy w grupie

3. „Plusy” (+) i „minusy” (–)

Uczniowie otrzymują także „plusy” i „minusy”. „Minus” uczeń może otrzymać m.in.za:

- brak krótkiego zadania domowego,

- brak podręczników, zeszytu,
  - nieprzyniesienie potrzebnych materiałów,
  - słabe, złe wywiązywanie się z zadań wykonywanych w grupie,
  - braki, niekompletność (tematów, notatek, zadań domowych) zeszytu przedmiotowego.
- Trzy „minusy” równe są ocenie niedostatecznej. „Minusy” nauczyciel odnotowuje w swoim notatniku.

„Plus” uczeń może otrzymać m.in. za:

- nieskomplikowane, krótkie zadania domowe
- przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji
- dobre wywiązywanie się z zadań realizowanych w grupie.

Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej. „Plusy” nauczyciel odnotowuje w swoim notatniku.

Uczeń może również wykorzystać dwa nieprzygotowania do lekcji w ciągu semestru. Nieprzygotowania nie zwalniają z rzeczy zapowiedzianych.

3. Sposoby poprawy ocen cząstkowych oraz śródrocznych i końcoworocznych

Uczeń może poprawić cząstkowe oceny niedostateczne zgodnie z warunkami opisanymi w statucie Szkoły.

Formą poprawy dyktand jest zazwyczaj dyktando „z luką”, poprawą czytania ze zrozumieniem – każda kolejna ocena uzyskana w tym zakresie.

Formą poprawy oceny niedostatecznej uzyskanej z testu znajomości lektury jest albo kolejny test z tegoż bądź ocena uzyskana z zadania dotyczącego lektury.

4. Nadrabianie braków wynikających z przyczyn losowych

Jeżeli uczeń przez dłuższy czas nie chodzi do szkoły z przyczyn losowych, jest zobowiązany do nadrobienia we własnym zakresie braków wynikających z absencji. W tym celu, po powrocie do szkoły, kontaktuje się z nauczycielem przedmiotu, który dokładnie określa, w jaki sposób i w jakim terminie uczeń powinien nadrobić zaległości.

Jeśli uczeń jest nieobecny w szkole przez krótki okres (np. 1 dzień), ma on obowiązek uzupełnić braki.

5. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i stwierdzoną dysleksją rozwojową

W stosunku do uczniów posiadających aktualne opinie lub orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną stosowane są zalecenia Poradni, polegające zazwyczaj na dostosowaniu wymagań edukacyjnych.

Ponadto nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach/orzeczeniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na wykonanie prac pisemnych).

Kryteria oceny opowiadania ustnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem	1 p.
II	Rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia	0–2 p.
III	Spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi	1 p.
IV	Płynność opowiadania [właściwe tempo mówienia]	1 p.
V	Wyraźne mówienie [uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany]	1 p.
VI	Przestrzeganie poprawności językowej [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
VII	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.]	1 p.

Kryteria oceny czytania głośnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Płynność czytania (opanowanie tekstu) [do dwóch błędów (nieznaczące „przekręcenia”) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, częste poprawianie przez nauczyciela wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0–2 p.
II	Właściwe tempo czytania [dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście, przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]	1 p.
III	Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1 p.
IV	Wyraziste czytanie [uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]	0–2 p.

Kryteria oceny dialogu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Rozmowa dotyczy podanego tematu	1 p.
II	Rozwinięcie dialogu w ramach określonego tematu	0–2 p.
III	Logiczne powiązanie ze sobą poszczególnych wypowiedzi	1 p.
IV	Rozmowa stanowi spójną, zamkniętą całość [ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie]	1 p.
V	Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą]	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1–2 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny dziennika

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt.
I	Stosowanie narracji pierwszoosobowej	1 p.
II	Zapisy poprzedzone datą	1 p.
III	Relacjonowanie (aktualnych) spraw i zdarzeń z perspektywy własnej lub bohatera literackiego	1 p.
IV	Zamieszczenie informacji o przemyśleniach, uczuciach narratora	1 p.
V	Zapiski ułożone w sposób chronologiczny	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1 p.

Kryteria oceny instrukcji

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Realizacja tematu [Podanie dokładnych poleceń dotyczących: – sposobu wykonania czegoś (lub) – obsługi jakiegoś urządzenia (lub) – postępowania w określonych okolicznościach.]	1 p.
II	Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń	1 p.
III	Rzeczowość i komunikatywność [pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy]	1 p.

IV	Konsekwencja użytych form czasowników [uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej]	1 p.
V	Przejrzysty układ graficzny [np. zapis w punktach, czytelne akapity]	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny kartki pocztowej wraz z adresem

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Poprawne zaadresowanie kartki [Umieszczenie we właściwych miejscach <u>niezbędnych</u> elementów adresu: – imię (inicjał) i nazwisko – ulica z numerem domu – kod pocztowy i nazwa miejscowości z siedzibą poczty.]	1 p.
II	Bezpośredni lub pośredni zwrot do adresata oraz podpisanie kartki przez nadawcę	1 p.
III	Realizacja podanego tematu	0–2 p.
IV	Dobór słownictwa dostosowany do osoby adresata oraz wyrażonej treści	1p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1

Kryteria oceny kartki z pamiętnika

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Stosowanie narracji pierwszoosobowej	1 p.
II	Zapis poprzedzony datą	1 p.
III	Opowiadanie o zdarzeniach z pewnego dystansu czasowego	1 p.
IV	Wyraźnie zaznaczone stanowisko autora wobec przedstawionych zdarzeń (przemyślenia, nazwanie uczuć, zamieszczenie komentarzy)	1 p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1 p.

Kryteria oceny listu oficjalnego

kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Zgodność pracy z tematem	1 p.
II	Zwiężłość, rzeczowość	1 p.
III	Obecność elementów charakterystycznych dla listu(miejscowość, data, nagłówek, podpis)	1p.
IV	Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy]	1 p.
V	Odpowiednia kompozycja [przedstawienie się, sformułowanie celu, uzasadnienie prośby (propozycji), zakończenie w grzeczny sposób]	1 p.

VI	Obecność zwrotów do adresata [1–2 poza nagłówkiem]	1 p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny listu prywatnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Zgodność pracy z tematem	1 p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2 p.
III	Obecność elementów charakterystycznych dla listu [miejsce, data, nagłówek, podpis]	1 p.
IV	Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy]	1 p.
V	Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji [wstęp, rozwinięcie, zakończenie]	1 p.
VI	Obecność zwrotów do adresata [2–3 poza nagłówkiem]	1 p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny ogłoszenia / zawiadomienia

kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Zredagowanie wypowiedzi nastawionej na podanie informacji o czymś, zwracającej uwagę na coś	1 p.
II	Uwzględnienie niezbędnych elementów (np. terminu, miejsca, celu, ewentualnych dodatkowych uwag na temat sprawy, nadawcy)	0–2 p.
III	Zwiężłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi	1 p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
VII	Właściwy układ graficzny [nagłówek, treść, podpis; przejrzystość zapisu]	1 p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny opisu dzieła sztuki (obrazu)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Opisywanie tego, co zostało przedstawione na obrazie [punktu nie przyznajemy, jeżeli dominuje forma opowiadania]	1 p.
II	Wyodrębnienie i nazwanie elementów przedstawionych na obrazie	1 p.

	[niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od rodzaju reprodukcji]	
III	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor, materiał) przy opisie dostrzeżonych na obrazie elementów	1 p.
IV	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>na pierwszym planie, w tle...</i>) sytuującego w przestrzeni obrazu opisywane elementy	1 p.
V	Zamieszczenie oceny obrazu (własne wrażenia lub refleksje na temat obrazu)	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny opisu krajobrazu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Opisywanie tego, co przedstawia krajobraz [punktu nie przyznajemy, jeżeli dominuje forma opowiadania]	1 p.
II	Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od tematu opisu]	1 p.
III	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor) przy opisywaniu elementów krajobrazu	1 p.
IV	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>tuż za, dalej, bliżej, z lewej strony...</i>) sytuującego w przestrzeni opisywane elementy	1 p.
V	Zamieszczenie oceny krajobrazu (własne wrażenia lub refleksje)	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna	1 p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny opisu postaci literackiej i rzeczywistej

kryterium	Kryteria	L.p.
I	Obecność podstawowych elementów:	1 p.
	1. przedstawienie postaci	1 p.
	2. opis wyglądu zewnętrznego	1 p.
	3. nazwanie cech	1 p.
	[nauczyciel każdorazowo określa minimalną ilość]	1 p.
	4. uzasadnienie podanych cech	
	[nauczyciel każdorazowo określa minimalną ilość]	
	5. ocena własna	
	[zakończenie, podsumowanie]	
II	Rozwinięcie tematu	0–2 p.
III	Spójność i logiczne uporządkowanie opisu	1 p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
VII	Estetyka zapisu i uwzględnienie odpowiedniej ilości akapitów	1 p.

Kryteria oceny opisu przedmiotu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wyodrębnienie i nazwanie elementów (części składowych) przedmiotu	1 p.

	[niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od opisywanego przedmiotu]	
II	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor, materiał) przy opisywaniu elementów przedmiotu	1 p.
III	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>na górze, z tyłu, pod spodem, bliżej, z lewej strony...</i>) sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu	1 p.
IV	Ujęcie opisu w schemat trójdzielności wypowiedzi	1 p.
V	Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny opowiadania odtwórczego
(napisanego na podstawie utworu literackiego)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Ujęcie najważniejszych składników treści [nauczyciel określa każdorazowo dla konkretnego utworu]	1 p.
II	Opowiadanie treści swoimi słowami [dopuszczalne są nieliczne zaczerpnięcia z tekstu pojedynczych wyrażeń lub zwrotów]	1 p.
III	Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń	1 p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1 p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: – wprowadzenie do wydarzeń – opis ich przebiegu – zakończenie]	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny opowiadania twórczego

(zredagowanego na podstawie zdarzeń przeżytych lub wymyślonych przez autora)

Numer kryterium	Kryteria	L.p.
I	Zgodność pracy z tematem	1 p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2 p.
III	Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń	1 p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1 p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: – wprowadzenie do wydarzeń – opis ich przebiegu – zakończenie]	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.

VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny opowiadania twórczego z dialogiem

(zredagowanego na podstawie zdarzeń przeżytych lub wymyślonych przez autora)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Zgodność pracy z tematem	1 p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2 p.
III	Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń	1 p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1 p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: – wprowadzenie do wydarzeń – opis ich przebiegu – zakończenie]	1 p.
VI	Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą]	1 p.
VII	Zachowanie właściwych proporcji między częścią narracyjną a dialogiem	1 p.
VIII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
X	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
XI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny planu ramowego [notatka w formie planu]

Numer kryterium	Kryteria	L.p.
I	Wybór najistotniejszych wydarzeń (informacji)	0–2 p.
II	Zapisanie wydarzeń w punktach	1 p.
III	Zwiężłość, rzeczowość punktów	1 p.
IV	Zapis w formie równoważników zdań [dopuszczalne nieliczne odstępstwa w zależności od liczby punktów]	1 p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny planu szczegółowego [notatka w formie planu]

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Wybór i zapis najistotniejszych wydarzeń (informacji) w punktach	0–2 p.
II	Uzupełnienie treści punktów podpunktami	1 p.
III	Zwiężłość, rzeczowość punktów i podpunktów [podpunkty nie muszą pojawiać się przy każdym punkcie]	1 p.
IV	Zapis w formie równoważników zdań [dopuszczalne nieliczne odstępstwa w zależności od liczby punktów i podpunktów]	1 p.

V	Poprawność zapisu [konsekwencja w zastosowanym sposobie zapisu, np. 1. a) b)]	1 p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny przepisu kulinarnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Realizacja tematu [podanie składników i sposobu postępowania z nimi]	1 p.
II	Podanie prawdopodobnej ilości składników [dotyczy także wagi, objętości]	1 p.
III	Zachowanie logicznego układu podawanych czynności dotyczących postępowania ze składnikami	1 p.
IV	Rzeczowość i komunikatywność [pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy]	1 p.
V	Konsekwencja użytych form czasowników [uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej]	1 p.
VI	Przejrzysty zapis [dwuczęściowy: – podanie składników – informacje o kolejności czynności]	1 p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1–2 estetyczne skreślenia]	1 p.

Kryteria oceny sprawozdania

Numer kryterium	Kryteria	Liczba pkt
I	Opowiadanie o wydarzeniach z punktu widzenia uczestnika bądź świadka	1 p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2 p.
III	Stosowanie czasowników w czasie przeszłym (w liczbie pojedynczej lub mnogiej)	1 p.
IV	Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń [punkt przyznajemy za podanie wszystkich informacji]	1 p.
V	Stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń (np. <i>później, potem, następnie...</i>)	1 p.
VI	Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika (sformułowanie wrażeń, refleksji)	1 p.
VII	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [w tym: zaznaczenie akapitami trójdzielności wypowiedzi]	1 p.
VIII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
IX	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1 p.
X	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1 p.
XI	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne	1 p.

Kryteria oceny wpisu do pamiętnika

Numer	Kryteria	L.p.
-------	----------	------

kryterium		
I	Zapisanie wierszyka (aforyzmu, rymowanki)	1 p.
II	Podpisanie wpisu	1 p.
III	Umieszczenie daty	1 p.
IV	Szata graficzna	0–2 p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1 p.

Kryteria oceny zaproszenia

Numer kryterium	Kryteria	L. p.
I	Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania:	1 p.
	1. Kto? [podpis pod zaproszeniem]	1 p.
	2. Kogo? [informacje o adresacie]	1 p.
	3. Na co? [nazwa uroczystości, imprezy]	1 p.
	4. Kiedy? [dzień, miesiąc, rok, godzina]	
	5. Gdzie? [miejsce uroczystości, imprezy]	
II	Zastosowanie charakterystycznego słownictwa [np. <i>uprzejmie / serdecznie zapraszam, mam zaszczyt / honor zaprosić, proszę o przybycie na...</i>]	1 p.
III	Zwięźłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi	1 p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1 p.
VII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1 p.

Kryteria oceny recytacji

Numer kryterium	Kryteria	L.p.
I	Znajomość tekstu [dwa nieznaczne błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0–2 p.
II	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1 p.
III	Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]	1 p.
IV	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]	0–2 p.

Kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów

Numer kryterium	Kryteria	L.p.
I	Praca plastyczna jest realizacją podanego tematu	1 p.
II	Związek pracy z tekstem [dopuszczalne, w zależności od stopnia trudności, 1–2 rozbieżności]	1 p.
III	Oryginalność wyrażonej treści	1–2 p.

IV	Oryginalność zastosowanej techniki [2 punkty przyznaje się, jeżeli uczeń do wykonania pracy użył innych materiałów niż kartka i kredki]	1–2 p.
-----------	--	---------------

Kryteria oceny współpracy w grupie

Numer	Elementy współpracy podlegające punktowaniu	L.p.
I	Ogólne zaangażowanie w pracę grupy	0–2 p.
II	Bezpośredni wkład w realizację powierzonego zadania	0–2 p.
III	Stopień wywiązania się z pełnionej funkcji	0–2 p.
IV	Umiejętności współpracy z innymi	0–2 p.
V	Rozumienie własnej roli w grupie	0–2 p.

Klasa VII, kl VIII

Opis obrazu		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	• Zgodność z tematem	1
	• wstępne informacje o dziele (autor, tytuł, rok powstania, miejsce ekspozycji)	1
	• technika wykonania	1
	• tematyka obrazu	1
	• najważniejsze elementy przedstawione na poszczególnych planach obrazu	1
	• opis kompozycji	1
	• kolorystyka	1
	• nastrój obrazu	1
	• ogólne wrażenie wywołane przez dzieło	1
	kompozycja	• Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie
• logiczna segmentacja tekstu		1
• spójność poszczególnych części kompozycyjnych		1
Styl	• Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi	1
	• urozmaicony, barwny, żywy	1
Język	• Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	2
	• 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks.	1
	• Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks.	0
Ortografia i interpunkcja	• Najwyżej 2 bł. ort., 3 int.	1
	• powyżej	0
Zapis	• Estetyczny, z marginesami, z akapitami	1
Dodatkowe walory	• np. interpretacja malarskiej metafory, geneza dzieła, analiza relacji przestrzennych, linii, kształtów	2
Suma:		21

Opis sytuacji		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	Pkt.
Realizacja tematu, treść	• Zgodność z tematem	1
	• nazwanie i określenie sytuacji	1

	<ul style="list-style-type: none"> • zarysowanie okolicznościach • przedstawienie miejsca, • przedstawienie czasu • przedstawienie wydarzenia głównego • zaprezentowanie uczestników • przedstawienie towarzyszących epizodów • ciekawe zakończenie (puenta) 	1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy, dynamiczny 	1 1
język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. dynamizacja tekstu, prezentacja towarzyszących sytuacji emocji 	2
	Suma:	21

	Opowiadanie	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punkcja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • zarysowanie okoliczności opowiadanej historii • określenie miejsca • wprowadzenie opisów miejsca • określenie czasu • wprowadzenie bohaterów • wprowadzenie kolejnych wydarzeń • wprowadzenie dialogów • podsumowanie opowiadanej historii 	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0

Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. wprowadzenie opisu przeżyć, elementów humoru, indywidualizacji bohaterów, stylizacji językowe, puenty, inwersji czasowej, zróżnicowanie narracji 	2
	Suma:	21

Podziękowanie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	• Zgodność z tematem	1
	• wskazanie odbiorcy podziękowań	1
	• wskazanie przyczyny podziękowań	1
	• określenie sposobu podziękowania (jak?)	1
	• zastosowanie zwrotów grzecznościowych	1
	• podpis nadawcy	1
	kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, emocjonalny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	15

Sprawozdanie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	• Zgodność z tematem	1
	• przedstawienie miejsca zdarzeń	1
	• przedstawienie czasu	1
	• przedstawienie uczestników zdarzeń	1
	• opisanie faktów w kolejności chronologicznej	1
	• stylistyczne wyeksponowanie kolejności faktów	1
	• przedstawienie znaczenia wydarzeń	1
	• ocena wydarzeń	1
	kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych

Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, precyzyjny, rzeczowy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. skomentowanie reakcji uczestników zdarzeń, wyeksponowanie relacyjnego charakteru wypowiedzi, przedstawienie własnej opinii o zdarzeniach 	2
	Suma:	21

Zaproszenie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • obecność zwrotów grzecznościowych • informacja o okazji zaproszenia • informacja o miejscu • informacja o czasie • forma akcentująca wagę, jaką przywiązujemy do obecności zapraszanej osoby • podpis 	1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, emocjonalny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	16

Ogłoszenie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • nagłówek • informacja o celu ogłoszenia • proponowane warunki 	1 1 1 1

	<ul style="list-style-type: none"> informacja o oczekiwaniach dane kontaktowe podpis 	1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> logiczna segmentacja tekstu spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi jasny, klarowny, konkretny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> Bez bł. składniowych, lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych 1 skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> Bez bł. ort., 2 int. powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	16

Wywiad		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawienie rozmówcy przedstawienie tematu wywiadu przedstawienie celu rozmowy wyodrębnienie pierwszego pytania logiczne następstwo kolejnych pytań stosowanie językowych nawiązań do odpowiedzi rozmówcy stosowanie zwrotów grzecznościowych podziękowanie za rozmowę 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie logiczna segmentacja tekstu spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> np. elementy wartościowania, stosowanie środków nawiązywania kontaktu z rozmówcą, przywoływanie cytatów, wprowadzanie kontekstów 	2
	Suma:	21

	Życiorys	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • podanie daty i miejsca urodzenia • przedstawienie przebiegu nauki • przedstawienie przebiegu pracy • informacje o znajomości języków obcych • informacje o osiągnięciach • informacje o zainteresowaniach • podpis 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • obecność nagłówka w lewym górnym rogu • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, precyzyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	19

	CV	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • informacje o wykształceniu • przedstawienie przebiegu pracy • informacje o znajomości języków obcych • informacje o osiągnięciach • informacje o zainteresowaniach • podpis 	1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • obecność nagłówka w lewym górnym rogu • przedstawienie informacji w punktach 	1 1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, precyzyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. 	2 1 0

	<ul style="list-style-type: none"> • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	17

Podanie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • prawidłowy zwrot do adresata • poprawna formuła rozpoczynająca • przekonujące przedstawienie motywacji • formuła kończąca • podpis 	1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • obecność nagłówka w lewym górnym rogu • obecność tytułu na środku strony • obecność spisu załączników 	1 1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, precyzyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	17

List motywacyjny		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • informacje o adresacie • wyrażenie chęci podjęcia pracy, określenie jej charakteru • przedstawienie swoich zalet, umiejętności • przedstawienie korzyści dla firmy wynikające z zatrudnienia • wyrażenie chęci spotkania na rozmowie kwalifikacyjnej • kończąca formuła grzecznościowa • podpis 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • obecność nagłówka w lewym górnym rogu 	1 1

	<ul style="list-style-type: none"> • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, precyzyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	19

Charakterystyka porównawcza		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • przedstawienie obu postaci • zestawienie wyglądu zewnętrznego bohaterów • nazwanie, opisanie i porównanie cech charakteru, osobowości, umysłu • uzasadnienie podanych cech przykładami • zestawienie światopoglądu obu postaci, nazwanie wyznawanych wartości, określenie relacji oby postaci z innymi ludźmi • określenie stosunku innych do obu bohaterów • opinia o bohaterach i ich ocena 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. wykorzystanie i skomentowanie cytatów, przywołanie cudzej opinii, skomentowanie cudzej wypowiedzi, parafraza, dygresje 	2
	Suma:	20

	Charakterystyka	
--	------------------------	--

Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punkcja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • przedstawienie postaci • opis wyglądu zewnętrznego • nazwanie i opisanie cech charakteru, osobowości, umysłu • uzasadnienie podanych cech przykładami • określenie światopoglądu, nazwanie wyznawanych wartości • określenie relacji z innymi ludźmi • określenie stosunku innych do bohatera • opinia o bohaterze, jego ocena 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. wykorzystanie i skomentowanie cytatów, przywołanie cudzej opinii, skomentowanie cudzej wypowiedzi, parafraza, dygresje 	2
	Suma:	20

Dedykacja		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punkcja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni cytat • informacja, dla kogo przeznaczona jest dedykacja • z jakiej okazji • życzenia • data • miejscowość • podpis 	1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, emocjonalny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. składniowych, lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych • 1 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 1 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i	<ul style="list-style-type: none"> • Bez bł. ort., 2 int. 	1

interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • powyżej 	0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
	Suma:	15

List		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • wprowadzenie nagłówka • przedstawienie celu napisania listu • informacja o podjętym temacie • przedstawienie okoliczności, które zadecydowały o podjęciu tematu • przedstawienie własnych poglądów związanych z tematem • przedstawienie własnych opinii dotyczących tematu • formuła zakończenia • podpis 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność wszystkich wyznaczników listu • podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • zróżnicowany, bogaty, swobodny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. wyeksponowanie emocji, subiektywizm wypowiedzi, różnorodność tematyki, podtrzymywanie kontaktu z odbiorcą, eksponowanie funkcji fatycznej. 	2
	Suma:	21

Opis budowli		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • nazwanie i przedstawienie przedmiotu opisu • określenie miejsca usytuowania • opisanie wielkości • opisanie kształtu • przedstawienie cech wyglądu zewnętrznego • przedstawienie wyglądu wnętrza 	1 1 1 1 1 1 1

	<ul style="list-style-type: none"> • nazwanie i opisanie szczegółów architektonicznych • przedstawienie walorów estetycznych budowli 	1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, obrazowy, plastyczny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. zastosowanie różnorodnych epitetów, porównań, przenośni w opisie, gradacja w opisie walorów estetycznych, podkreślenie subiektywizmu w ocenie wrażeń 	2
	Suma:	20

	Opis krajobrazu	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • określenie typu krajobrazu • opis ukształtowania przestrzeni • nazwanie głównych elementów krajobrazu • określenie usytuowania tych elementów • określenie relacji przestrzennych • wskazanie elementów szczególnie zwracających uwagę • ogólne wrażenie wywołane przez krajobraz 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. plastyka opisu, artyzm języka (porównania, kontrasty, bogate epitety) 	2

	Suma:	19
--	-------	----

Opis postaci		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • przedstawienie postaci • uzasadnienie, dlaczego bohater jest wart opisanie • przedstawienie cech wyglądu • wyeksponowanie charakterystycznych cech wyglądu • opisanie sposobu ubierania się • opisanie charakterystycznych gestów, mimiki • przedstawienie wrażenia, jakie wywołuje postać • ocena wyglądu postaci 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, obrazowy, plastyczny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. stosowanie porównań, przenośni, epitetów, podkreślenie subiektywizmu opisu, oryginalne zakończenie 	2
	Suma:	20

Opis przeżyć		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • przedstawienie postaci • wskazanie źródła przeżyć postaci • opisanie zachowania wywołanego przeżyciami • przedstawienie zmian w zachowaniu wywołanych emocjami • opisanie gestów i mimiki odzwierciedlających emocje • przedstawienie sposobu wypowiedzi wywołanego przeżyciami • nazwanie uczuć, doznań, emocji • podsumowanie stanu uczuć 	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie 	1

	<ul style="list-style-type: none"> • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, ekspresywny, barwny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł.lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł.skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. stosowanie zróżnicowanego słownictwa, podkreślenie subiektywizmu emocji, oryginalne ujęcie tematu, intrygujące zakończenie 	2
	Suma:	20

Przemówienie		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodność z tematem • zastosowanie formuły otwarcia, powitania • przedstawienie powodu wystąpienia • zaprezentowanie celu przemówienia • przedstawienie własnego stanowiska w sprawie, której jest poświęcone przemówienie • przedstawienie argumentów uzasadniających przyjęte stanowisko • potwierdzenie argumentów przywołaniem przykładów • zaznaczenie hierarchii argumentów • formuła zamknięcia 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, retoryczny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł.lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł.skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. wyeksponowanie retorycznego charakteru wypowiedzi, podkreślenie funkcji perswazyjnej, podkreślenie funkcji impresywnej odpowiednimi środkami językowymi 	2
	Suma:	21

	Recenzja filmu	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	• Zgodność z tematem	1
	• podstawowe informacje o filmie (tytuł, rok produkcji, główni twórcy)	1
	• przedstawienie tematu i problematyki	1
	• zarysowanie głównych wydarzeń fabuły	1
	• omówienie koncepcji reżyserskiej	1
	• omówienie gry aktorskiej	1
	• omówienie scenografii, kostiumów	1
	• omówienie środków języka filmowego	1
	• przedstawienie wrażeń wywołanych przez film	1
kompozycja	• Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie	1
	• logiczna segmentacja tekstu	1
	• spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1
Styl	• Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi	1
	• urozmaicony, barwny, żywy	1
Język	• Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	2
	• 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks.	1
	• Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks.	0
Ortografia i interpunkcja	• Najwyżej 2 bł. ort., 3 int.	1
	• powyżej	0
Zapis	• Estetyczny, z marginesami, z akapitami	1
Dodatkowe walory	• np. interpretacja filmowych metafor, omówienie muzyki i jej znaczenia dla fabuły, omówienie efektów specjalnych, funkcjonalne stosowanie słownictwa filmowego	2
	Suma:	20

	Recenzja książki	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	• zgodność z tematem	1
	• podstawowe informacje o utworze	1
	• określenie rodzaju, gatunku	1
	• sformułowanie tematu	1
	• określenie problematyki	1
	• określenia miejsca i czasu wydarzeń	1
	• omówienie fabuły, akcji, układu wątków	1
	• prezentacja bohaterów, omówienie ich charakterów i losów	1
	• opinia o utworze (walory, niedostatki)	1
	kompozycja	• Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie
• logiczna segmentacja tekstu		1
• spójność poszczególnych części kompozycyjnych		1
Styl	• Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi	1

	<ul style="list-style-type: none"> • urozmaicony, barwny, żywy 	1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. interpretacja znaczeń metaforycznych, symbolicznych, związek z innymi utworami o podobnej tematyce czy wątkach, omówienie nawiązań kulturowych 	2
	Suma:	20

Recenzja przedstawienia teatralnego		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność z tematem • informacje o czasie, miejscu oglądania spektaklu • podstawowe informacje o spektaklu (autor, tytuł, reżyseria, scenografia) • określenie tematu i problematyki • zaprezentowanie wykonawców głównych ról • omówienie gry aktorskiej • omówienie oprawy plastycznej (scenografia, kostiumy, rekwizyty) • omówienie warstwy dźwiękowej (muzyka, efekty akustyczne) • przedstawienie wrażeń wywołanych przez spektakl 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. na przykład ocena spektaklu, stosowanie bogatego słownictwa związanego z tworzywem i twórcami teatru 	2
	Suma:	20

Rozprawka typ I (teza – argumenty - wnioski)

Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punkcja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność z tematem • zarysowanie poruszanej problematyki • sformułowanie tezy • przedstawienie argumentów • różnorodność argumentów • hierarchizacja argumentów • słownictwo wprowadzające kolejne argumenty • słownictwo eksponujące indywidualizm sądów • sformułowanie wniosków 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy, argumentacyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. na przykład bogactwo i różnorodność argumentów, językowe środki retoryczne, perswazyjne 	2
	Suma:	20

Rozprawka typ II (hipoteza – argumenty – kontrargumenty - wnioski)		
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punkcja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność z tematem • zarysowanie rozważanej problematyki • sformułowanie hipotezy • przedstawienie argumentów • przedstawienie kontrargumentów • językowe środki podkreślające logiczny związek argumentów i kontrargumentów • słownictwo eksponujące indywidualizm sądów • słownictwo wprowadzające kolejne argumenty • sformułowanie tezy 	1 1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • urozmaicony, barwny, żywy, argumentacyjny 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne 	2

	<ul style="list-style-type: none"> • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. na przykład bogactwo i różnorodność argumentów i kontrargumentów, językowe środki retoryczne, perswazyjne 	2
	Suma:	20

	Streszczenie	
Kryteria ogólne	Kryteria szczegółowe	punktacja
1. realizacja tematu, treść	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność z tematem • podanie, wokół jakiej postaci skupiają się streszczane wydarzenia • nazwanie problemu, wokół którego koncentrują się streszczane wydarzenia • przedstawienie przebiegu najważniejszych wydarzeń • zaznaczenie chronologii wydarzeń • streszczenie myśli bohaterów wydarzeń • streszczenie wypowiedzi bohaterów • nazwanie i przedstawienie wydarzenia zamykającego wątek • zachowanie obiektywizmu relacji 	1 1 1 1 1 1 1 1
kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie • logiczna segmentacja tekstu • spójność poszczególnych części kompozycyjnych 	1 1 1
Styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • jasny, klarowny, konkretny, rzeczowy 	1 1
Język	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 3 bł. składniowe, lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 bł. skł. lub leksyk., lub frazeol., lub fleks. • Ponad 4 bł. skł., leks., lub fraz., lub fleks. 	2 1 0
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Najwyżej 2 bł. ort., 3 int. • powyżej 	1 0
Zapis	<ul style="list-style-type: none"> • Estetyczny, z marginesami, z akapitami 	1
Dodatkowe walory	<ul style="list-style-type: none"> • np. na przykład funkcjonalna selekcja informacji, wyekspozowanie obiektywizmu, relacyjny charakter wypowiedzi 	2
	Suma:	20

Szczegółowe wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji śródrocznej i rocznej

klasa IV

Ocenę celującą

otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. IV (patrz: ocena bardzo dobra), a poza tym:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje pomysłowe rozwiązania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- nie powiela cudzych pomysłów i poglądów,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem,
- w swoich wypowiedziach odwołuje się do poznanych wcześniej tekstów kultury,
- wypowiada się całkowicie poprawnie pod względem stylistycznym i językowym,
- wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach literackich i teatralnych w szkole i poza szkołą,
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu,
- otrzymuje maksymalną liczbę punktów za prace pisemne,
- poprawnie wypowiada się w poznanych w kl. IV formach wypowiedzi,

Kształcenie językowe:

- posiada wszystkie umiejętności z zakresu kształcenia językowego oraz nauki o języku, przewidywane w programie nauczania w klasie IV.

Ocenę bardzo dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował pełen lub prawie pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. IV.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- rozumie pojęcia: zmyślenie literackie a kłamstwo, wydarzenia i postaci zmyślane a prawdziwe, bohater literacki, wydarzenia realistyczne i fantastyczne, autor, opowiadający, czytelnik,

- zna cechy gatunkowe baśni,
- ma bogaty zasób słownictwa,
- analizuje utwór poetycki, wskazuje na epitety, porównania, uosobienia, ożywienia, zdrobnienia i spieszczenia oraz zgrubienia, przenośnie,
- potrafi wyodrębnić wersy, zwrotkę, refren, rymy,
- określa temat utworu, osobę mówiącą i odbiorcę oraz nastrój w wierszu,
- płynnie czyta nowy tekst,
- doskonale rozróżnia gatunki filmowe i bezbłędnie wymienia elementy dzieła filmowego,
- zna historię i cechy komiksu.

Kształcenie językowe:

- rozróżnia biegle poznane w klasie IV części mowy,
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym; zna zasady ortograficzne,
- wskazują różnicę między osobową formą a nieosobową (bezokolicznikową) czasownika,
- poprawnie stosuje formy liczby, osoby, rodzaju, czasu,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki i liczby,
- rozpoznaje przymiotniki i odmienia je,

- potrafi wyszukać w zdaniu przyimek i spójnik,
- zna zasady pisowni „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami,
- wyróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- odróżnia formę prostą i złożoną czasu przyszłego,
- rozpoznaje zdanie rozwinięte i nierozwinięte, pojedyncze i złożone,
- odróżnia równoważnik zdania od zdania, - potrafi zbudować wykres zdania pojedynczego,
- odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski, określa głoski,
- zna zasady akcentowania w języku polskim i poprawnie akcentuje,
- potrafi utworzyć synonimy, antonimy do podanych wyrazów oraz wyrazy pokrewne,
- zna elementy schematu komunikacyjnego: komunikat, nadawca, odbiorca. T

Tworzenie wypowiedzi:

- radzi sobie z układaniem graficznym wypowiedzi pisemnej- akapity,
- w wypowiedziach próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski o utworach, –ma bogaty zasób słownictwa,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne): opowiadanie odtwórcze i twórcze, w tym opowiadanie z dialogiem, ramowy i szczegółowy plan wydarzeń do tekstu literackiego, pamiętnik, dziennik, list oficjalny i prywatny, sprawozdanie, opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, zwierzęcia, budynku, dzieła sztuki, ogłoszenie, zaproszenie, notatkę, instrukcję, przepis, zawiadomienie, gratulacje, podziękowanie, kartkę z pozdrowieniami i życzeniami.

Samokształcenie:

- płynnie czyta nowy tekst,
- systematycznie samodzielnie pogłębia wiedzę poprzez wykonywanie dodatkowych zadań,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości i selekcjonuje je,
- zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych,
- korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

Ocenę dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie czwartej.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowego przestankowania,
- rozpoznaje czytany utwór jako bajkę, baśń,
- potrafi nazywać niektóre stany psychiczne i ich przejawy,
- posiada duży zasób słownictwa,
- zna niektóre cechy gatunkowe baśni i bajki,
- wskazuje w wierszu osobę mówiącą, epitet i porównanie,
- wyodrębnia rymy, wersy, zwrotki,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne,
- potrafi zastosować odpowiednie formy wypowiedzi,
- poprawnie wypowiada się na temat bohaterów, określając problematykę utworu.

Kształcenie językowe:

- rozróżnia części mowy poznane w kl. IV,
- poprawnie odmienia (stosuje w zdaniach) czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki,
- potrafi posługiwać się słownikiem ortograficznym; zna zasady ortograficzne,
- umie wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie,

- układa zdania rozwinięte,
- potrafi zbudować wykres,
- zna przypadki, odmienia rzeczowniki,
- rozróżnia głoskę, literę, samogłoskę, spółgłoskę,
- określa spółgłoski,
- poprawnie dzieli wyrazy na sylaby,
- zna zasady akcentowania w języku polskim.

Tworzenie wypowiedzi:

- układa ramowy i szczegółowy plan wydarzeń,
- uczestniczy w rozmowie na zadany temat,
  - tworzy logiczną, pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi,
  - dokonuje selekcji informacji,
  - zna zasady budowania akapitów.

Samokształcenie:

- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach,
- korzysta z zasobów bibliotecznych,
- doskonali ciche i głośne czytanie,
- doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Ocenę dostateczną

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidzianych podstawą programową.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wykazuje się znajomością treści lektur,
- określa tematykę utworu, - potrafi wskazać cechy komiksu,
- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych,
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio,
- dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- umie wymienić elementy świata przedstawionego,
- wskazuje epitety, porównania, wersy, zwrotki, rymy,
- odróżnia postacie, wydarzenia i przedmioty realistyczne od fantastycznych,
- zna pojęcia: bajka, baśń.

Kształcenie językowe:

- prawidłowo nazywa poznane części mowy,
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, rodzaje (błędy popełnia sporadycznie),
- podane zdania dzieli na rozwinięte i nierozwinięte,
- robi wykres przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- rozróżnia głoski, litery,
- dzieli wyrazy na sylaby.

Tworzenie wypowiedzi:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- przy małej pomocy nauczyciela wypowiada się w formach pisemnych i ustnych,
- układa ramowy plan wypowiedzi,
- poprawnie zapisuje dialog,
- zna zasady budowania akapitów,

- tworzy logiczną wypowiedź na zadany temat.

Samokształcenie:

- doskonalą ciche i głośne czytanie,
- w miarę swoich umiejętności korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach,
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- wykazuje się ogólną znajomością treści lektur,
- podejmuje próby uczestniczenia w dyskusji,
- posiada niewielki zasób słownictwa,
- odróżnia prozę od wiersza, - przy pomocy nauczyciela analizuje i interpretuje utwory literackie.

Kształcenie językowe:

- przy pomocy nauczyciela rozróżnia części mowy,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki z pomocą nauczyciela,
- wyróżnia głoski, litery, sylaby,
- zna podstawowe zasady ortograficzne.

Tworzenie wypowiedzi:

- formułuje pytania do tekstu,
- buduje krótkie, ale poprawne formy wypowiedzi, korzystając ze wskazówek nauczyciela,
- błędy językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie.

Samokształcenie:

- korzysta z informacji,
- pracuje nad systematycznym uczeniem się,
- doskonalą technikę czytania.

Klasa V

OCENĘ CELUJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. V (patrz: ocena bardzo dobra), a poza tym:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
- uczestniczy w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych w szkole i poza szkołą, -
- potrafi krytycznie ustosunkować się do literackiej, językowej i kulturalnej rzeczywistości,
- całkowicie poprawnie pod względem stylistyczno- językowym wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi.

Nauka o języku

- posiada wszystkie umiejętności z zakresu nauki o języku przewidziane programem kl. V.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

- Otrzymuje uczeń, który opanował pełen lub prawie pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. V.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- zna cechy gatunkowe bajki, legendy, mitu, powieści i potrafi zaliczyć utwór do odpowiedniego gatunku,
- bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne analizowanie , ocenę postępowania i poglądów bohaterów,
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- dostrzega temat utworu i potrafi go omówić,
- analizuje utwór liryczny; wyszukuje w nim epitety, porównania, uosobienie, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, pytania retoryczne,
- wyszukuje i nazywa rymy;
- dostrzega powtarzalność np. układu zwrotek, liczby sylab w wersie,
- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi formami (plan, wywiad, opowiadanie z dialogiem, kartka pocztowa, gratulacje, dziennik, list elektroniczny, opis postaci, zaproszenie, ogłoszenie, zawiadomienie, sprawozdanie z wycieczki, opis przyrody, postaci, scenografii, streszczenie),
- szczegółowo opisuje i charakteryzuje elementy świata przedstawionego,
- wskazuje różnice między utworem literackim a jego wersją filmową,
- tworzy prosty komiks, - potrafi wyjaśnić większość frazeologizmów,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne), uwzględniając właściwe dla tych form środki językowe ,
- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,

Nauka o języku

- rozpoznaje i nazywa części mowy oraz części zdania: orzeczenie, podmiot (określa typ podmiotu), przydawka, dopełnienie, okolicznik,
- potrafi wyszukać liczebniki i określić ich rodzaj,
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone oraz równoważniki zdania,
- rysuje wykresy zdań.

OCENĘ DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie piątej.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- nazywa cechy gatunkowe mitu, podania, bajki, powieści,
- w wypowiedziach próbuje ocenić i wartościować problemy, cechy bohaterów i ich czyny,
- poprawnie wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,,
- określa przeżycia i stany psychiczne bohaterów,
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- wypowiedzi ustne i pisemne są z reguły poprawne,
- posiada dostateczny zasób słownictwa,
- czyta cicho pod kątem określonego problemu,
- poprawnie redaguje dialog.

Nauka o języku:

- rozróżnia części mowy i części zdania poznane w kl. V.
- określa formę gramatyczną czasowników, stosuje w zdaniu czasowniki w formie osobowej i niesobowej,

- odróżnia związek główny od pobocznych,
- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,
- robi wykres zdania pojedynczego rozwiniętego,

OCENĘ DOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidzianych podstawą programową.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- opanował technikę czytania i doskonalą ją pod względem dykcji i intonacji ,
- umie wymienić elementy świata przedstawionego i krótko je omówić,
- odszukuje w tekście odpowiedzi na postawione pytania (proste),
- odróżnia zdarzenia , postacie fantastyczne, mityczne od realistycznych,
- zna pojęcia: bajka, mit, legenda, powieść i potrafi prawidłowo nazwać dane teksty literatury,
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania i przenośnie, przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- W miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (opowiadanie odtwórcze , opis postaci, sprawozdanie, list, zaproszenie itp.),
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela wypowiada się ustnie na dany temat.

Nauka o języku

- samodzielnie rozpoznaje znane części mowy i określa ich podstawowe formy,
- poprawnie łączy rzeczowniki z przymiotnikami i czasownikami w zależności od rodzaju gramatycznego,
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania (podmiot i orzeczenie) ,
- wpisuje zdanie w podany wykres,
- rozróżnia głoskę od litery,

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi, korzystając z pomocy nauczyciela,
- technika głośnego i cichego czytanie pozwala mu na rozumienie tekstu,
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego, - rozumie tekst literacki po cichym przeczytaniu,
- łączy tytuł utworów z nazwiskami autorów,
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o rozumieniu analizowanego zagadnienia,
- zna kompozycję i układ listu.

Nauka o języku

- rozpoznaje części mowy,
- rozpoznaje czasowniki i określa podstawowe formy przy pomocy nauczyciela,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, tryby,
- odmienia rzeczowniki i przymiotniki przez przypadki,
- odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego i równoważnika zdania.

KLASA VI

OCENĘ CELUJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. VI (patrz: ocena bardzo dobra), a poza tym:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- twórczo rozwiązuje problemy i zagadnienia z literatury i gramatyki,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
- prawidłowo ocenia i wartościuje problemy, zjawiska, dotyczące literatury, kultury oraz języka,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych w szkole i poza szkołą,
- potrafi krytycznie ustosunkować się do literackiej, językowej i kulturalnej rzeczywistości,
- całkowicie poprawnie pod względem stylistyczno– językowym wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi.

Nauka o języku

- posiada wszystkie umiejętności z zakresu nauki o języku przewidziane programem kl. VI.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen lub prawie pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. VI.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- zna cechy gatunkowe recenzji, reportażu, ballady, powieści historycznej, obyczajowej itd. i potrafi zaliczyć utwór do odpowiedniego gatunku,
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, zawarte w nim idee,
- dogłębnie analizuje utwór liryczny; wyszukując środki stylistyczne,
- orientuje się wybiórczo w biografiami sławnych ludzi,
- posługuje się cytatami, przysłowiami, frazeologizmami w formach ustnych i pisemnych,
- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi formami (opowiadanie z dialogiem, notatka, reklama, telegram, list oficjalny, streszczenie, opis dzieła sztuki, przemówienie, recenzja),
- szczegółowo opisuje i charakteryzuje elementy świata przedstawionego,
- rozumie pojęcia: fikcja literacka, wątek, fabuła, świat przedstawiony a świat rzeczywisty,
- odróżnia język oficjalny od potocznego i język literacki od gwary,
- opisuje dzieło filmowe lub teatralne, dostrzegając ich walory estetyczne,
- odróżnia teksty fabularne od informacyjnych,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne), uwzględniając właściwe dla tych form środki językowe,
- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,

Nauka o języku:

- rozpoznaje i nazywa części mowy oraz części zdania,
- zna zasady pisowni „nie” z poszczególnymi częściami mowy,
- potrafi określić typ podmiotu i orzeczenia,
- rozpoznaje i buduje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone,
- rysuje wykresy zdań, - zna budowę słowotwórczą wyrazów,
- potrafi wypisać wyrazy pokrewne,
- poprawnie pisze niektóre przedrostki i zakończenia rzeczowników i przymiotników,
- rozróżnia głoski, - podaje zasady akcentowania wyrazów i zdań.

OCENĘ DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie szóstej.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- nazywa cechy gatunkowe ballady, powieści, recenzji,
- odróżnia fantastykę od realizmu i fikcję od rzeczywistości,
- buduje spójne i logiczne wypowiedzi na różnorodne tematy,
- poprawnie wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,
- sprawnie pracuje z lekturą; potrafi omówić elementy świata przedstawionego i poprzeć swoją wypowiedź cytatem,
- poprawnie analizuje i interpretuje utwór poetycki;
- wyszukuje i prawidłowo nazywa środki stylistyczne,
- gromadzi słownictwo na dany temat, -
- Zna rodzaje literackie i odpowiednio klasyfikuje dane utwory,
- potrafi posługiwać się słownikami.

Nauka o języku:

- prawidłowo nazywa części mowy i części zdania poznane w kl. VI.
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki,
- wyszukuje w tekście zaimki i je klasyfikuje ,
- rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,
- tworzy rodzinę wyrazów , - przeważnie poprawnie buduje wykresy zdań,
- określa cechy głosek,
- zna zasady akcentowania wyrazów i zdań.

OCENĘ DOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidzianych podstawą programową.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- wskazuje elementy świata przedstawionego i krótko je omawia,
- odszukuje w tekście odpowiedzi na postawione pytania ,
- czyta łatwe teksty literackie ze zrozumieniem ich sensu i opisanych uczuć,
- formułuje pytania i odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi,
- zna pojęcia: ballada, powieść, recenzja i potrafi prawidłowo nazwać dane teksty literatury,
- w utworze lirycznym wskazuje środki stylistyczne , przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych ,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są z reguły poprawne.

Nauka o języku:

- rozpoznaje części mowy i określa ich formy,
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania,
- dzieli wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi,
- wśród zdań złożonych rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,
- wpisuje zdanie w podany wykres lub tworzy go sam,
- potrafi utworzyć wyrazy pochodne od wyrazu podstawowego,
- określa podstawowe cechy głosek.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi, korzystając z pomocy nauczyciela,
- technika głośnego i cichego czytanie pozwala mu na rozumienie tekstu,
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego,
- potrafi zanalizować utwór poetycki , korzystając z pomocy nauczyciela,
- zna podstawowe pojęcia z zakresu teorii literatury,
- daje dowody logicznego toku myślowego w swoich wypowiedziach,

- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych i pisemnych świadczy o rozumieniu analizowanego zagadnienia,

Nauka o języku:

- rozpoznaje części mowy,
- wyodrębnia części zdania, przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, korzystając ze wskazówek nauczyciela,
- potrafi połączyć zdania pojedyncze w zdania złożone za pomocą spójników,
- wyróżnia wyrazy pokrewne z grupy przedstawionych wyrazów,
- wyróżnia głoski a ich cechy określa z pomocą nauczyciela,

KLASA VII

OCENĘ CELUJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. VII (patrz: ocena bardzo dobra), a poza tym:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- twórczo rozwiązuje problemy i zagadnienia z literatury i gramatyki,
- rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia, a temat na który uczeń się wypowiada jest wyczerpująco przez niego zrealizowany,
- prawidłowo ocenia i wartościuje problemy, zjawiska, dotyczące literatury, kultury oraz języka,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych w szkole i poza szkołą,
- potrafi krytycznie ustosunkować się do literackiej, językowej i kulturowej rzeczywistości,
- umie odnaleźć korelacje między czytanim tekstem a współczesnością,
- potrafi odwołać się do kontekstu historyczno-literackiego,
- całkowicie poprawnie pod względem stylistycznym – językowym wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,
- z łatwością omawia środki stylistyczne podając powód lub skutek ich zastosowania,
- dyskusje, w której używa logicznych i zgodnych z rzeczywistością sądów,
- w swoich wypowiedziach odwołuje się do poznanych wcześniej tekstów,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- otrzymuje maksymalną liczbę punktów za prace pisemne.

Nauka o języku, tworzenie wypowiedzi, samokształcenie:

- posiada wszystkie umiejętności przewidziane programem kl. VII.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen lub prawie pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. VII.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- uczeń wykazuje szczegółową znajomość treści przeczytanych lektur,
- zna cechy i budowę dramatu: akt, scena, tekst główny i poboczny, monolog, dialog,
- samodzielnie potrafi wyjaśnić i wskazać w tekście: neologizm, eufemizm, inwokacja, symbol, alegoria, pytanie retoryczne (powtórzenie), ironia,
- dokładnie omawia i interpretuje obraz/rzeźbę/fotografię odwołując się do kontekstów,

- zna cechy i odmiany liryki oraz epiki,
- definiuje i rozróżnia gatunki literackie: fraszka, pieśń, satyra, komedia, nowela, opowiadanie,
- definiuje i rozróżnia gatunki publicystyczne: wywiad,
- potrafi omówić cechy świata przedstawionego, narratora, fabułę.

Kształcenie językowe:

- potrafi omówić tworzenie i budowa słowotwórcza wyrazów,
- zna definicję i potrafi wskazać wyraz podstawowy i wyrazy pochodne,
- bezbłędnie zapisuje kłopotliwe przyrostki i przedrostki w wyrazach złożonych,
- nie popełnia błędów w zapisie wyrazów z ą, ę, om, on, em, en,
- poprawnie zapisuje przymiotniki złożone i rzeczowniki zakończone na -i, -ii, -ij,
- potrafi wyjaśnić upodobnienia i uproszczenia fonetyczne, akcentowanie sylab,
- zna typy imiesłówów,
- potrafi znaleźć w tekście imiesłowowy równoważnik zdania,
- zna zasady pisowni nie z imiesłowami,
- zna i regularnie posługuje się zasadami cytowania cudzych tekstów,
- poprawnie stosuje przecinek w wypowiedzeniu złożonym i wielokrotnie złożonym,
- poprawnie posługuje się skrótami i skrótowcami,
- potrafi omówić i wskazać w tekście wypowiedzenie wielokrotnie złożone i fragmenty mowy zależnej i niezależnej,
- nie popełnia błędów w zapisie bezosobowych form czasownika zakończonych na -no i -to,
- potrafi zdefiniować i podać przykłady czasowników dokonanych i niedokonanych,
- wie czym jest strona bierna i czynna czasownika,
- umie wskazać w tekście zdania złożone.

Tworzenie wypowiedzi:

- potrafi bezbłędnie napisać charakterystykę,
- z łatwością komponuje i redaguje tekst, zna i stosuje różne rodzaje opisów – sztuki, przeżyć, sytuacji,
- tworzy wywiad i rozprawkę całkowicie poprawnie pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów,
- steruje dyskusją wykorzystując sposoby jej prowadzenia,
- tworzy prezentacje wykorzystując wypowiedź argumentacyjną.

Samokształcenie:

- samodzielnie prowadzi zajęcia
- przygotowanie prezentacji na zadany temat (przedstawienie rezultatów swojej pracy, krytyczna ocena zdobywanych informacji i wyrażanie opinii na podejmowany temat, wskazanie źródeł wykorzystanych informacji),
- systematycznie samodzielnie pogłębia wiedzę poprzez wyszukiwanie dodatkowych tekstów,
- uczeń jest przewodniczącym zespołu projektowego

OCENĘ DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie siódmej.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wykazuje się znajomością treści lektur,
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym,
- określa nadawcę i odbiorcę tekstu,
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania
- potrafi odnieść je do ogólnie przyjętych wzorców,
- określa cechy gatunków literackich,

- potrafi określić funkcje środków artystycznego przekazu
- epitet, porównanie, przenośnia, onomatopeja, pytanie retoryczne,
- rozpoznaje i wskazuje cechy gatunkowe psalmu, pieśni i hymnu,
- posługuje się terminami realizm i fantastyka, adaptacja filmowa i adaptacja teatralna,
- posługuje się terminami związanymi z dramatem,
- analizuje treść symbolu występującego w malarstwie,
- określa role aktora, scenografa i charakteryzatora,
- próbuje omówić elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim,
- nazywa elementy groteski w utworze,
- uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów,
- opisuje uczucia własne i bohaterów literackich,
- redaguje opis, rozprawkę, charakterystykę, pamiętnik, recenzję, sprawozdanie, plany, instrukcję, zaproszenie, ogłoszenie,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zjawisko manipulacji i prowokacji językowej,
- odróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, prawidłowo używa różnych form rzeczowników, przymiotników i liczebników,
- łączy wyrazy w zdaniu i zdania za pomocą spójnika,
- określa funkcję wykrzyknika w wypowiedziach,
- określa części mowy i ich formy w tekście,
- sporządza wykres zdania pojedynczego określając części zdania,
- odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego,
- zna rodzaje podmiotu i wskazuje je w tekście,
- rozróżnia rodzaje zdań, - zna podstawowe zasady ortograficzne,
- wskazuje sposoby wzbogacania zasobu słownikowego języka.

Tworzenie wypowiedzi:

- potrafi napisać charakterystykę,
- komponuje i redaguje tekst, zna i stosuje różne rodzaje opisów – sztuki, przeżyć, sytuacji,
- wie jak stworzyć wywiad i rozprawkę,
- redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki,
- chętnie uczestniczy w dyskusji,
- tworzy prezentacje.

Samokształcenie:

- uczestniczy w projektach edukacyjnych,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- pogłębia wiedzę.

OCENĘ DOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidzianych podstawą programową.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wykazuje się znajomością treści lektur,
- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epeja, tragedia – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog,

- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje,
- zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje;
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje,
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze oraz potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny,
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury,
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Kształcenie językowe:

- rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście,
- rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców,
- zna sposoby wzbogacania słownictwa,
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny,
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach,
- rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich,
- rozumie, na czym polega błąd językowy,
- wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,

- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.

Tworzenie wypowiedzi:

- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę,
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych),
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych,
- odróżnia przykład od argumentu,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje,
- formułuje pytania do tekstu,
- dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

Samokształcenie:

- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych),
- pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, konkursach itp.,
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy,
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się,
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wykazuje się ogólną znajomością treści lektur,
- odczytuje tekst na poziomie dosłownym,
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje,
- odróżnia rodzaje literackie,
- rozpoznaje cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania, pamiętnika, komedii, tragedii, trenu,
- podejmuje próby uczestniczenia w dyskusji,
- streszcza proste teksty,
- podejmuje próby charakterystyki postaci, pisze list, sprawozdanie, prostą notatkę, streszczenie, zaproszenie, ogłoszenie i stara się by zapis wypowiedzi był estetyczny,
- dostrzega różnicę między literaturą piękną a literaturą naukową.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje wyraz pochodny i podstawowy,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa,
- rozumie znaczenie homonimów,

- rozumie pojęcie stylu: styl urzędowy, potoczny, artystyczny, publicystyczny,
- rozróżnia zdanie pojedyncze, złożone i równoważnik zdania,
- zna podstawowe zasady ortograficzne,
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi.

Tworzenie wypowiedzi:

- korzystając ze wskazówek nauczyciela tworzy recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad,
- streszcza tekst,
- formułuje pytania do tekstu,
- czyta głośno i mówi z pamięci fragmenty tekstu,
- z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedź odpowiednią dla danej formy gatunkowej,
- podejmuje próby argumentacji przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych,
- wyraża własne zdanie.

Samokształcenie:

- korzysta z informacji,
- uczestniczy w projektach edukacyjnych,
- pracuje nad systematycznym uczeniem się,
- w miarę swoich możliwości i zainteresowań uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim mieście.

KLASA VIII

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

II. Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury

- zna treść obowiązujących utworów literackich;
- wskazuje podstawowe środki stylistyczne w utworze i z pomocą określa ich funkcje;
- rozpoznaje wiersz stroficzny i wiersz wolny;
- dostrzega stylizacje tekstu, rozpoznaje archaizm;
- rozumie funkcje liryki pośredniej i bezpośredniej;
- wskazuje podmiot zbiorowy;
- rozpoznaje balladę i satyrę;
- rozpoznaje utwór dramatyczny;
- dostrzega językowe i pozajęzykowe środki manipulacji i perswazji;
- rozumie komiks jako dzieło sztuki;
- wskazuje różne gatunki filmowe;

Słuchanie - słucha ze zrozumieniem dłuższych komunikatów;

- analizuje wypowiedzi o charakterze informacyjnym, oceniającym, emocjonalnym, argumentacyjnym i nakłaniającym;
- dostrzega i wskazuje środki manipulacji i perswazji zawarte w wypowiedzi oraz rozumie ich funkcję;

III. Kształcenie językowe Słowotwórstwo

- stara się wykorzystywać wiedzę o budowie wyrazów rodzimych do ich poprawnego zapisu;
- wskazuje wyrazy wieloznaczne i homonimy;

Fleksja - wie, co to jest partykuła.

Składnia - rozpoznaje części zdania i ich rodzaje;

- rozpoznaje rodzaje zdań złożonych.

Fonetyka - dzieli wyraz na głoski wykorzystując wiedzę o miękkości spółgłosek.

IV. Tworzenie wypowiedzi

Pisanie i mówienie

- ocenia i podejmuje próby interpretacji dzieł sztuki;
- dokonuje charakterystyki porównawczej;
- podejmuje próbę autocharakterystyki;
- potrafi napisać prostą rozprawkę z trafną argumentacją, związaną z problemami historycznymi.

V. Samokształcenie

- systematycznie powtarza materiał i utrwała zdobyte wiadomości, wykonuje ćwiczenia;
- zna różne źródła informacji i korzysta z nich;
- potrafi odczytać potrzebne informacje z przypisów.

Ocenę dostateczną

otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury

- zna treść obowiązujących utworów literackich;
- wskazuje środki stylistyczne w utworze i określa ich funkcje;
- rozpoznaje wiersz sylabiczny;
- rozpoznaje stylizacje tekstu;
- rozpoznaje i nazywa gatunki dramatyczne;
- wskazuje językowe i pozajęzykowe środki manipulacji i perswazji;
- wskazuje nawiązania do kultury literackiej;
- wskazuje związki pomiędzy tekstami kultury a filozofią;
- rozpoznaje i nazywa różne gatunki filmowe;
- dokonuje oceny dzieła filmowego oraz teatralnego.

Słuchanie - słucha ze zrozumieniem dłuższych komunikatów i wyciąga wnioski;

- analizuje i podejmuje próby interpretacji wypowiedzi o charakterze informacyjnym, oceniającym, emocjonalnym, argumentacyjnym i nakłaniającym;
- analizuje środki manipulacji i perswazji zawarte w wypowiedzi oraz rozumie ich funkcję;
- wskazuje w słuchanym tekście neologizmy, frazeologizmy, homonimy, zdrobnienia i zgrubienia oraz określa ich funkcje i ocenia celowość zastosowania.

II. Kształcenie językowe

Słowotwórstwo - stara się wykorzystywać wiedzę o budowie wyrazów rodzimych i zapożyczonych do ich poprawnego zapisu.

Fleksja - zna rodzaje partykuł.

Składnia - rozpoznaje rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.

Fonetyka - dzieli wyraz na głoski wykorzystując wiedzę o upodobnieniach pod względem dźwięczności.

III. Tworzenie wypowiedzi

VI. Pisanie i mówienie - ocenia i interpretuje dzieła sztuki;

- dokonuje charakterystyki zbiorowej;
- dokonuje autocharakterystyki;
- potrafi napisać prostą rozprawkę związaną z problemami historycznymi i filozoficznymi.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który

I. Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury - zna treść obowiązujących utworów literackich;

- wskazuje wszystkie poznane środki stylistyczne w utworze i określa ich funkcje; rozumie pojęcie porównania homeryckiego - rozumie i nazywa perswazję;
- rozpoznaje i nazywa stylizacje tekstu;
- zna rodzaje liryki bezpośredniej i pośredniej;
- wskazuje elementy liryczne w balladzie i satyrze;
- wskazuje podstawowe związki pomiędzy tekstami kultury a filozofią i kierunkami obowiązującymi w sztuce;

dokonuje twórczej oceny dzieła filmowego oraz teatralnego.

Słuchanie - słucha ze zrozumieniem dłuższych komunikatów, interpretuje je i wyciąga wnioski;

- analizuje i interpretuje wypowiedzi o charakterze informacyjnym, oceniającym, emocjonalnym, argumentacyjnym i nakłaniającym;
- wskazuje w słuchanym tekście terminy naukowe oraz określa ich funkcje i ocenia celowość zastosowania.

II. Kształcenie językowe

Słowotwórstwo - wykorzystuje wiedzę o budowie wyrazów rodzimych i zapożyczonych do ich poprawnego zapisu.

Składnia - dokonuje analizy zdania wielokrotnie złożonego o niskim stopniu trudności.

III. Tworzenie wypowiedzi

Pisanie i mówienie

-potrafi napisać rozprawkę związaną z problemami historycznymi i filozoficznymi.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który

I. Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury - zna treść obowiązujących utworów literackich;

- tworzy środki stylistyczne objęte podstawą programową; - wskazuje elementy liryczne, epickie i dramatyczne w balladzie i satyrze;

- wskazuje podstawowe związki pomiędzy tekstami kultury a filozofią i kierunkami obowiązującymi w sztuce;

- dokonuje twórczej i krytycznej oceny dzieła literackiego, filmowego oraz teatralnego.

Słuchanie - wskazuje w słuchanym tekście eufemizmy oraz określa ich funkcje i ocenia celowość zastosowania.

II. Kształcenie językowe

Składnia - dokonuje analizy zdania wielokrotnie złożonego o średnim stopniu trudności.

III. Tworzenie wypowiedzi

Pisanie i mówienie - potrafi napisać rozprawkę związaną z problemami historycznymi, filozoficznymi, egzystencjalnymi i kulturowymi.

IV Samokształcenie - samodzielnie przygotowuje się do konkursów i olimpiad.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który

I. Kształcenie literackie i kulturowe

Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury - trafnie i bezbłędnie interpretuje teksty kultury, dostrzega aluzje literackie i stylizacje językowe, wyjaśnia symbolikę i metaforykę.

II. Kształcenie językowe

Słowotwórstwo - tworzy własne neologizmy uzasadnione zasadami słowotwórczymi, a także neologizmy artystyczne.

III. Tworzenie wypowiedzi

Pisanie i mówienie - opisuje scenerię wydarzeń oraz wewnętrzne przeżycia bohatera literackiego; - tworzy krótsze i dłuższe, wyczerpujące oraz poprawnie skomponowane wypowiedzi ustne i pisemne o bogatym słownictwie na tematy poruszane na zajęciach;

- w swych wypowiedziach stosuje różnorodne środki językowe, poetyckie, stylistyczne.

IV. Samokształcenie - samodzielnie poszerza swą wiedzę poza ramy wyznaczone programem nauczania, korzystając z różnorodnych źródeł;

- tworzy własne teksty literackie i użytkowe.

Zasady oceniania zadań otwartych rozszerzonej wypowiedzi – wypracowania (zgodnie z informatorem o egzaminie ósmoklasisty z j. polskiego)

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu • wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione • wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu • nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu
0 pkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu ALBO • nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma)

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w tymże kryterium, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze/Elementy retoryczne

	2. Elementy twórcze	2. Elementy retoryczne
	Wypowiedź o charakterze twórczym (np. opowiadanie)	Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (np. rozprawka)

5 pkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja • logiczny układ zdarzeń • urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja • twórcze wykorzystanie treści lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja • argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej • argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja • logiczny układ zdarzeń • prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchniowa argumentacja, w wypowiedzi brak wnikliwości • niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej • argumenty/przykłady częściowo uporządkowane
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Narracja częściowo funkcjonalna • dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń • prosta fabuła 	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania • ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na pkt 1.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na pkt 1.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) • poprawność rzeczowa
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga)</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszczalne 1-2 bł. rzeczowe
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedziach, • graficznie wyodrębnione akapity • dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedziach, • graficznie wyodrębnione akapity • dopuszczalne łącznie 2-3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, • jednolity
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Poprawność środków/zakres środków	Nie więcej niż 2 bł. językowe	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9 bł. jęz.	10 lub więcej bł. jęz.
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny
1 pkt	2-3 bł. ort.
0 pkt	4 lub więcej bł. ort.

8. Interpunkcja

1 pkt	Nie więcej niż 5 bł. interpunkcyjnych
-------	---------------------------------------

Uwagi dodatkowe

- 1) jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, n-l oceni ją na 0 pkt.
- 2) Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź n-l przyzna 0 pkt.
- 3) Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, n-l oceni ją na 0 pkt.
- 4) Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), n-l przyzna 0 pkt w każdym z kryterium
- 5) jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach nr 1,2 i 3. w pozostałych kryteriach n-l przyzna 0 pkt.
- 6) Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, praca zostaje oceniona na 0 pkt.
- 7) Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.